

Lær om trafikk

På Trygg Trafikk sitt nettsted trafikkogskole.no finnes lærerike oppgaver for barn og unge. Det er spill, quiz og andre oppgaver. Nettstedet er ment å være et supplement til annen trafikkopplæring, og passer for alle trinn i skolen, også videregående.

Kilde: Trafikkogskole.no

SMÅNYTT

Gir info om rettigheter

Elev.no er hjemmesiden til Elevorganisasjonen. På elev.no kan alle elever få informasjon om hvilke rettigheter de har og om skolen deres bryter loven. Tjenesten er opprettet fordi Elevorganisasjonen mener at mange elever blir urettferdig behandlet, eller ikke vet om hvilke plikter og rettigheter de har. Elevorganisasjonen tilbyr også rettighets-skolering for skoler.

Kilde: Elev.no

Vil ha slutt på krenkelser

Barneombudet vil ha slutt på at barn blir krenket på skolen. Ombudet har derfor sendt ut brev til alle landets rektorer. I brevet blir rektor minnet om hvilke rettigheter barn har og hvilke plikter ledelsen ved skolen har til å hjelpe barna. To sjekklister følger med brevet. Sjekklister er laget som en huskeliste for skolens ledelse, med punkter som skal gjøre skolehverdagen trygg for elever og sørge for at elever og foreldre får være med på utformingen av skolemiljøet.

Brevet og sjekklister er et videre arbeid med problemstillinger Barneombudet belyste i rapporten Bekymringsmelding – krenkelser i skolen. Den tar for seg krenkelser i skolen og brudd på elevenes rett til et godt skolemiljø. Rapporten kan du lese på barneombudet.no.

Kilde: Barneombudet.no

«Mens vi prøver å lære barna våre om livet, lærer barna oss hva å leve handler om.»

Angela Schwindt

Mest ADHD-medisin til gutter

Gutter bruker langt mer medisin mot ADHD enn jenter tidlig i barndommen og ungdommen, viser en norsk kartlegging. Det kan skyldes en underdiagnostisering av det som ofte sees på som en guttelidelse.

Forskere ved Universitetet i Bergen har sett på hva slags legemidler som har blitt skrevet ut for å behandle ADHD i perioden 2004-2008, hvor mye som er skrevet ut og hvem som har fått medisinene. Mens 3,6 prosent av guttene i alderen 11-15 år fikk medisiner mot ADHD i 2008, var tallet bare på 1,2 prosent for jenter.

Kilde: Forskning.no

54 med narkolepsi

Resultatene fra den norske undersøkelsen av narkolepsi viser at det er 54 tilfeller av narkolepsi hos barn og ungdom vaksinert med Pandemrix i Norge etter pandemien. 42 av disse hadde debut av symptomer i 2010. Halvparten av pasientene fikk symptomer på søvnsykdom innen 12 uker etter at de ble vaksinert. Resultatene er foreløpige, og ble lagt fram i september i år. Undersøkelsen er i regi av Nasjonalt kompetansesenter for ADHD, Tourette og narkolepsi.

Kilde: Dagensmedisin.no

Flere overlever leukemi

Tall fra krefregisteret viser bedret overlevelse for akutt lymfatisk leukemi hos barn under 15 år. Akutt lymfatisk leukemi står for nesten en fjerdedel av barnekreftforekomsten. Fra 1985 til 2009 har overlevelsen bedret seg fra 75 til 84 prosent. Mellom 140–150 barn under 15 år rammes hvert år av en kreftsykdom. Leukemi og kreft i hjernen/det sentrale nervesystem står for 58 prosent av tilfellene.

Kilde: Krefregisteret.no

Får like friske barn

Kvinner på 35–44 år får barn med like god helse seinere i livet som de som føder i alderen 25–34 år. Barna til de yngste mødrene risikerer statistisk sett noe mer helseplager. Det antyder ny analyse av 18 000 amerikanske barn og mødrene deres, utført ved Max Planck Institute for Demographic Research (MPIDR) i Rostock, Tyskland.

Kilde: Forskning.no

Tekst Johan Alvik Foto Colourbox

Sjenerte kan få problemer

Sjenerte barn får oftere emosjonelle vansker i ungdomstiden, viser TOPP-studien, som er utført av blant andre forskere fra Folkehelseinstituttet.

Det er vanlig at småbarn i 0–4 års-alderen blir lett sjenerte og usikre i nye situasjoner, og vanligvis har ikke dette noen betydning for dem seinere i livet. Derimot har de barna som blir mer sjenerte gjennom barneårene, og som holder et stabilt høyt sjenansenivå i seinere barnealder, større risiko for å få lavere sosial kompetanse og høyere nivå av angstsymptomer i tidlig ungdomsalder, viser studien.

Kilde: Folkehelseinstituttet/fhi.no

Rask hjelp mot psykose

Unge som er i ferd med å utvikle psykose, har fått et nytt lavterskeltilbud i Bergen. Tilbudet kalles TOPS. Ungdom og pårørende kan ta direkte kontakt med TOPS. Tilbudet skal bidra til at unge ikke går lenge med ubehandlet psykose, men får hjelp raskt. TOPS-teamet er en del av Avdeling for Tidlig Psykose ved Haukeland universitetssjukehus. I Stavanger har et tilsvarende team (TIPS) arbeidet på samme måte i ti år.

Kilde: Helse Bergen/helse-bergen.no

Psykisk syk av mors misbruk

Barn av mødre som drikker har flere psykiske vansker enn barn av mødre som ikke drikker, mens fars alkoholmisbruk ser ut til å ha mindre å si. Likevel greier de fleste barn å tilpasse seg situasjonen, og klarer seg relativt godt. Dette kommer fram av en studie basert på data fra Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (UngHUNT og HUNT2).

Det kan være mange grunner til at det er slik.

– Blant annet kan man tenke seg at mor i familien innehar en større del av omsorgsgiverrollen enn far, og dersom mor ikke er i stand til å utfylle denne rollen kan det medføre en større svikt i omsorgsgrunnlaget til barnet, forteller Kamilla Rognmo i en artikkel som er publisert i tidsskriftet BMC Public Health. Hun er førsteforfatteren bak artikkelen.

Kilde: Folkehelseinstituttet/fhi.no

